



REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU,
OBITELJ, MLADE I SOCIJALNU POLITIKU

KLASA: 552-03/27-01/24
URBROJ: 519-04-2-2-1/1-18-4
Zagreb, 2. siječnja 2018.

Ivan Zidarević

Predmet: Postupak posvojenja
-odgovor, *dostavlja se*

Nastavno na Vaš novi upit upućen elektroničkom poštom 17. studenoga 2017., kojim tražite nadopunu odgovora Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku o tome može li homoseksualna osoba kao pojedinac pristupiti posvojenju djeteta, odgovaramo Vam kako slijedi.

Posvojenje je uređeno Obiteljskim zakonom (NN br: 103/2015.), definirano je kao poseban oblik obiteljsko-pravnoga zbrinjavanja i zaštite djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi kojim se stvara trajni odnos roditelja i djeteta. Posvojenje se zasniva samo ako je u interesu djeteta. Sukladno revidiranoj Europskoj konvenciji o posvojenju (2008) temeljni cilj posvojenja je stvaranje stabilnog i prikladnog obiteljskog okruženja u kojemu će dijete bez odgovarajuće roditeljske skrbi odrastati.

Sukladno članku 185. Obiteljskog zakona, dijete mogu posvojiti bračni i izvanbračni drugovi zajednički, jedan bračni ili izvanbračni drug ako je drugi bračni ili izvanbračni drug roditelj ili posvojitelj djeteta, jedan bračni, odnosno izvanbračni drug uz pristanak drugog bračnog, odnosno izvanbračnog druga te osoba koja nije u braku ili izvanbračnoj zajednici. Sukladno članku 186. Obiteljskog zakona, dijete mogu posvojiti hrvatski državljani, a iznimno strani državljani ako je to u najboljem interesu djeteta.

Po zaprimljenoj prijavi namjere posvojenja i zahtjeva za ocjenu podobnosti i prikladnosti za posvojenje, bračnog odnosno izvanbračnog druga ili osobe koja nije u braku ili izvanbračnoj zajednici, centar za socijalnu skrb prvo utvrđuje ispunjavaju li osobe koje žele posvojiti dijete zakonske pretpostavke koje se odnose na dob, status i državljanstvo posvojitelja te na zabrane za posvojenje na strani posvojitelja, a potom će procijeniti njihovu prikladnost za posvojenje. Osobe koje ispunjavaju zakonske pretpostavke za posvojenje upućuju se na obvezu sudjelovanja u programu stručne pripreme za posvojenje, nakon čega centar za socijalnu skrb izrađuje stručno mišljenje o podobnosti i prikladnosti za posvojenje (članci 200-205. Obiteljskog zakona).

Obiteljski zakon uređuje brak i izvanbračnu zajednicu žene i muškarca, odnose roditelja i djece, posvojenje itd. Brak je definiran kao zakonom uređena životna zajednica žene i muškarca (članak 12. Obiteljskog zakona). Brak ne može sklopiti osoba koja je u braku ili u životnom partnerstvu osoba istog spola koje je registrirano sukladno posebnom propisu (članak 28. Obiteljskog zakona).

Analogno zakonskom uređenju bračne zajednice, odredbe Obiteljskog zakona o učincima izvanbračne zajednice primjenjuju se na životnu zajednicu neudane žene i neoženjenoga muškarca koja traje najmanje tri godine, a kraće ako je u njoj rođeno zajedničko dijete ili ako je nastavljena sklapanjem braka (članak 11. Obiteljskog zakona).

Dakle, Obiteljski zakon uređuje bračne i izvanbračne odnose žene i muškarca.

Zakon o životnom partnerstvu osoba istog spola (NN br: 92/14) uređuje se životno partnerstvo osoba istoga spola. Ovim Zakon uređeni su pravni učinci registriranog i neregistriranog životnog partnerstva u području osobnih prava i odnosa vezanih uz djecu, imovinskih odnosa i nasljeđivanja, poreznog statusa, statusa u mirovinskom osiguranju i sustavu socijalne skrbi, zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti, zapošljavanju i radnim odnosima te javnopravni položaj životnog partnerstva.

Obiteljski zakon uređuje posvojenje, dok Zakon o životnom partnerstvu osoba istog spola ne uređuje posvojenje.

Slijedom navedenih definicija u Obiteljskom zakonu, budući da u braku ili izvanbračnoj zajednici mogu biti žena i muškarac, osoba koja nije u braku ili izvanbračnoj zajednici, je heteroseksualna osoba.

Odredbom članka 9. Zakona o suzbijanju diskriminacije (NN 85/08, 112/12) uređena je zabrana od diskriminacije i iznimke od diskriminacije. Sukladno stavku 2. točki 10. ovoga članka ne smatra se diskriminacijom stavljanje u nepovoljniji položaj pri uređivanju prava i obveza uređenih Obiteljskim zakonom, a osobito u svrhu legitimne zaštite prava i dobrobiti djece, zaštite javnog morala i pogodovanja braku, pri čemu upotrijebljena sredstva moraju biti primjerena i nužna.

U Vašem podnesku pozivate se na praksu Europskog suda za ljudska prava, te s tim u vezi napominjemo da je Obiteljski zakon, usklađen s obvezujućim međunarodnim dokumentima kojih je Republika Hrvatska potpisnica kao i praksom navedenog Suda. Pri tome još jednom ističemo da je temeljni cilj posvojenja pravo djeteta bez odgovarajuće roditeljske skrbi na odrastanje u stabilnom i prikladnom obiteljskom okruženju u kojemu će dijete odrastati, a ne interes osobe da posvojenjem ostvari roditeljstvo.

S poštovanjem,



Dostavlja se:

1. Naslovu
2. Pismohrana –ovdje

O tome obavijest:

Samostalni sektor za nadzor i predstavke
Klasa: 052-02/17-01/2373